

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in sobota ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto 15 K
3/4 10
1/2 5

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob no-rem letu „Kaliptop po Goriškem in Gradiščanskem“ in „Kaliptop po Ljubljani in kranjskih mestih“, dalje dva krat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštne avto“.

Naročnino sprejema upravništvo v Gosposki ulici šte. 7 I. nadstr. v Goriški Tiskarni. A. Gabršček. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo. Oglasi in poslanice se računajo po Petit-vrsnah če tiskano 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka vrsta. Večkrat po dogodbi. Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

•Vse za narod, svobodo in napredek!• Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni.

Naročnina in oglase je plačati loco Gorica. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu. Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne padajo v dolokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravništvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gl. 1-60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v Šolski ul., Jellersitz v Nunski ul., Ter. Leban na tekaljši Jos. Verdi, Peter Krelbel v Kapucinski ulici, T. Bajt v pokopališni ulici, I. Matiusi v ulici Formica, I. Hovaški v Korenski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabčić) tiska in zal.

Govor

državnega poslanca Alojza Štreklja
v proračunski razpravi

dné 16. junija 1908.

Začel je govoriti slovensko:

„Visoka zbornica!

Porabil sem današnjo priliko pri proračunski razpravi ter se oglasil, da v kratkem mi odmerjenem času raztolmatim potrebe in želje svojega volilnega okraja in naše dežele sploh.

Zalibog, da je glas nas vseh Slovanov v tej visoki zbornici največkrat le glas vpjiočega v puščavi, in to samo zato, ker smo razcepljeni v mnoge stranke in strantice. Vlada ve, da nevidni smo tudi slabi in ona s to za nas žalostno činjenico računa ter nam ne pripisuje one važnosti v parlamentu, kakršno bi po številu zaslužili, če bi bili složni“.

Nadaljeval je nemško:

„Visoka zbornica! Oglasil sem se v specialni debati k besedi, da raztolmatim razmere svoje domovine in nje potrebe ter tako opozorim c. kr. vlado na razne nedostatke v upravi, obdačenju itd. ter na tozadevne zahteve mojih volilcev.“

Med vsemi deželami naše državne polovice so Goriško-Gradiščanska, Istra in Dalmacija najubčnejše. Avstrijske vlade se niso brigale nikdar dosti za te dežele, klimatične razmere tam pa so take, da so doprinesle mnogo k obubožanju prebivalstva.

V južni deželi, kjer ni gojzdov, je zima s svojo strašno burjo izredno pusta, po leti pritiska vročina in vlada suša, tako je to tudi letos, kar traja ne le tedne, ampak kakor v Dalmaciji, mesece in mesece ter uniči žetev.

Puste klime na Krasu je krivo to, ker je gol. Res se je v zadnjih desetletjih gledč pogodovanja goriškega Krasa nekaj storilo, toda še mnogo premalo, da bi se moglo pričakovati od tega pogodovanja, ako se ne bo nadaljevalo hitreje, v dolednem času znaten vpliv na klimatične razmere teh ubogih dežel.

Dokler bodo kazale naše dežele Goriško-Gradiščanska, Istra in Dalmacija gola rebra, nima kmečko prebivalstvo pričakovati nič dobrega.

Da bi se moglo dvigniti sčasoma blagostanje primorskih dežel, bi morala visoka vlada skrbeti za sistematično pogozdovanje teh kamenitih in sterilnih tal ter bi ne smela štediti s sredstvi, da bodo mogli vsaj naši potomci gledati v boljšo bodočnost.

Narodi južnih dežel so pozdravili z veseljem poročilo o veliki akciji, katere se namerava lotiti c. kr. vlada. Ako visoka vlada misli resno s to akcijo, ne povrne le dolga avstrijske države nasproti tem zanemarjenim deželam, marveč si zagotovi tudi hvaležnost odnotnega revnega, podpore tako potrebnega prebivalstva.

Pri tej akciji naj vlada v primorskih deželah ne pozabi pogodovanja kamenitih tal, kajti dokler ne bomo imeli gozdov, se ne bodo zboljšale klimatične razmere ter bo trajala suša še vedno tedne in mesece in bo uničevala vse zemeljske pridelke. S pospeševanjem pogodovanja Krasa se ne sme več odlašati. Med kamenjem in skalovjem tamošnjih puščav se dobi še nekaj rodovitne zemlje, ki dopušča tvoritev gozda, četudi redkega. V sled odplave in burje, ki odpiha zemljo, pa je te zemlje vedno manj in možnost pogodovanja se manjša od leta do leta. Južne dežele pa ne trpijo le na burji in suši, ampak tudi na velikem pomanjkanju vode za ljudi in živino.

Jaz zastopam volilni okraj, kjer je, izvzemši par vasij, povsodi pomanjkanje vode, le mal del tega volilnega okraja ima studence, večji del se mora zadovoljiti z dežnico iz cisterne, živino pa se more napojiti le iz umazanih luž, ki se naberejo na cestah. (Čujte!) Voda v lužah je umazana ter prevlečena z zeleno navlako. Nesnago v napajališčih povečujejo tudi živali same, ker stopajo pri pitju v nja ter puščajo v njih svoje ekskreme. Dokler ne bomo imeli boljše vode za živino, ne moremo računati na racionalno živinorejo.

Bilo bi v velikem interesu jednega dela Kranjske in celega primorskega Krasa, ako bi

vla a podpirala gradnjo vodovoda iz nanoškega pogorja, ki je bogato na studencih, ter bi tako odpomogla pomanjkanju vode na Krasu, ki se pogostoma tako hudo občuti.

Tudi v Vipavski dolini je sicer na mestih talna voda, vendar je v mnogih krajih te doline mogoča preskrba z dobro vodo le potem vodovodov.

Predno preidem k nekemu drugemu delu mojih izvajanj, naj mi dovolijo visokočislani gospodje, da opozorim vlado še na neko jako važno točko.

Na goriškem Krasu se vršijo nekaj let sem vojaške vaje. Povsodi sprejemajo vojaštvo najprijaznejše in stori in pomaga se, kar se le more pomagati. Tako je bilo tudi lani. Odpri smo vojaškimi četam vse vodnjake, ali vsi pa so bili prazni v dveh dneh. Potem pa ni imelo potrebne pitne vode ne ljudstvo ne vojaštvo. Pozneje se je moralo dovažati vodo za vojake in konje do 10 km daleč. Ne mislite pa, moji visokočislani gospodje, da je ta slučaj le posamezen! (Poslanec Bjeladinovič: Tako je tudi v Krivodolju!) Da tudi, kajti tam je tudi Kras. Pomanjkanje vode je pri nas in v Istri skoro vsako leto, v Dalmaciji pa, kjer ne dežuje 3 do 4 mesece, vsako leto na dnevnem redu. Povdarjam še enkrat ter poposivam visoko vlado, naj obrne vso svojo pozornost izgradbi vodovoda iz nanoškega pogorja.

Visokočislani gospodje! Ker se pečam že s preskrbo vode, dovolite mi, da se dotaknem tudi uravnave rek v Primorju. Čita in govori se mnogo o uravnavi rek in zajezenju hudournikov v Avstriji, samo v Primorju ni nič tega videti, izvzemši spodnji del Soče, kjer je pričela uravnava. Upam pa, da se uravna v kratkem tudi gorejni del Soče. Druga reka Vipava napravlja vsako leto veliko škodo. Pred leti je spejel goriški deželni zbor resolucijo gledč uravnave te reke, ter jo predložil c. kr. vladi, ali kljub temu se ni storilo še nič; istotako še ni nikakega govora o uravnavi potoka Branica ter drugih hudournikov v Primorju.

Pri primorskem namestništvu v Trstu primanjkuje tebičnih močij. Večkrat se sub-

vencionira občine od strani dežele in države za vodnjake, vodovode itd. Delo pa ne more takoj pričeti, ker ni tozadevnih načrtov ali pa so pomanjkljivi. Temu utegne biti vzrok ta, da načrtov drugih tehnikov vlada vedno ne odobri, državni tehnik pa nimajo časa in tako se zavlačuje nameravano delo. — (Tako je!)

Nič boljše ni s kolovadčijo dokončanih del. Iz tega uzroka bi bilo potrebno, če bi bil pri vsakem c. kr. okrajnem glavarstvu nastavljen državni inženir, ki bi vodil dela za od države in dežele subvencionirane ceste, vodovode itd.

Visoka zbornica! K odpomoči revščine zanemarjenih južnih dežel bi mnogo doprineslo razbremenjenje ubogege ljudstva pri davkih; to pa je mogoče le, ako prevzame c. kr. vlada nekatere okrajne ceste v svojo režijo ter večji del izdatkov za ljudske šole.

Na Goriško-Gradiščanskem nimamo deželnega šolskega zaloga, marveč okrajno šolske zaloge, kar je unikum v Avstriji. V političnem okraju Sežana plačujemo letos samo za ljudsko šolo 110% doklad k direktnim davkom. (Čujte, čujte!) Kje so pa še druge doklade?

V dokaz, da ljudstvo ne bo moglo več dolgo prenašati sedanjih visokih davčnih bremen, hočem navesti nekaj podatkov o dokladah k direktnim davkom.

V političnem okraju Sežana v Goriškem Primorju znašajo doklade k direktnim davkom, in sicer različno po občinah:

- a) pri zemljiškem davku 240 do 488%;
- b) pri hišnem davku 185 do 488%;
- c) pri osebnem davku 210 do 518% (Čujte!)

Nočem izgubljati časa, želim pa, da izve visokočislana gospoda, kako različne davčne doklade, in sicer pod raznimi naslovi, moramo plačevati.

Prosim, tu je tabela več krajev. Mi plačamo n. pr. v Volčjemgradu k direktnim zemljiškim davkom 488% doklad, in sicer: 20% deželnih doklad, 20% za okrajne ceste, 110% za ljudsko šolo, 220% občinskih doklad, 110% za cerkev, 18% za farovž. V tej

Dvajset let pozneje.

Nadaljevanje

„Treh mušketirjev“.

Francoški spisal:

ALEXANDRE DUMAS.

(Dalje.)

D' Artagnan se prikloni, rekoč:

— Upam, da mi ga daste brez prikritih misli in s prepričanjem, da sem vreden tega zaupanja.

— Najvrednejši izmed vseh, dragi prijatelj, in zato se obračam na vas.

— No, dobro! pravi d' Artagnan; priznam vam, Monseigneur, da čakam že dolgo take prilike. Torej povejte mi hitro, kar mi imate povedati.

— Nocoj boste imeli, dragi gospod d' Artagnan, blagor države v svojih rokah, nadaljuje Mazarin.

— Izrazite se jasno, Monseigneur; jaz poslušam.

— Kraljica je sklenila, da napravi s kraljem pogodovanje v Saint-Germain.

A, a! vsklikne d' Artagnan, to se pravi, da hoče kraljica zapustiti Pariz.

— Ženske muhe, saj razumete.

— Da, prav dobro razumem, odvrne d' Artagnan.

— Zaradi tega vas je dala danes zjutraj poklicati, in zaradi tega vam je rekla, da pridete zopet ob petih.

— Res je bilo vredno, da se hotela, naj prisežem, da ne bom govoril z nikomur o tem zastanku! si misli

d' Artagnan; o ženske! naj le bodo kraljice, ženske so vendar!

— Morda ne odobravate te majhne poti, dragi gospod d' Artagnan? vpraša Mazarin vznemirjen.

— Jaz, Monseigneur? pravi d' Artagnan, zakaj pač? —

— No, ker ste zmigali z rameni.

— To je moja navada, kadar govorim sam s seboj.

— Torej odobravate to pot?

— Jaz niti ne odobravam niti nisem proti temu, Monseigneur; jaz samo čakam na vaša povelja.

— Prav. Izbral sem si torej vas, da povedete kralja in kraljico v Saint-Germain.

— Dvakrat lopov! si misli na tiho d' Artagnan.

— Vidite torej, nadaljuje Mazarin, vidé d' Artagnanovo hladnost, da bi počival v vaših rokah blagor države, kakor sem vam rekel.

— Da, Monseigneur, in čutim vso odgovornost, ki mi jo daja ta naloga.

— A vsprejmete vendar, da?

— Jaz vsprejemem vselej.

— Mislite, da je stvar mogoča?

— Vse je mogoče.

— Vas li med potjo napadejo?

— Skoro gotovo.

— Toda kaj storite v tem slučaju?

— Pridem skozi tiste, ki me bodo napadli.

— In če ne boste mogli skozi?

— Tem slabše zanje, pojdem preko njih!

— In privedite kralja in kraljico zdrava in ne-poškodovana v Saint-Germain?

— Da.

— Na Vaše življenje?

— Na moje življenje!

— Vi ste junak, moj dragi! pravi Mazarin ter pogleda mušketirja z občudovanjem.

D' Artagnan se nasmehne.

— In jaz? nadaljuje Mazarin, ko je trenutek molčal, ter upre pogled v d' Artagnana.

— Kako vi?

— In če hočem tudi jaz odpotovati?

— To bi bilo težje.

— Zakaj?

— Vašo Eminenco bi lahko kdo spoznal.

— Tudi v tej obleki? pravi Mazarin ter vzdigne plašč z nekega stola, na katerem je ležala svetlo siva viteška obleka, obrobljena s srebrom.

— Če se Vaša Eminenca preobleče, pojde lažje.

— Ah! pravi Mazarin ter vzdihne olajšan.

— Toda storiti boste morali to, kar ste rekli onega dne, da bi bili storili, ko bi bili na mojem in Porthosovem mestu.

— Kaj bom moral storiti?

— Vpiti boste morali: Dol z Mazarinom!

— Bom!

— Po francosko, Monseigneur, lepo po francosko, pazite na naglas; V Siciliji so pomorili šest tisoč Angevincev, ker so slabo izgovarjali italijansko. Pazite, da se Francozi ne maščujejo nad vami za sicilijanske večernice!

— Storim, kar bom le mogel.

— Po ulicah je mnogo oboroženega ljudstva, nadaljuje d' Artagnan; ste li gotovi, da ne ve nihče za kraljičin načrt?

katastralni občini se plača še doklad h hiš-
nemu davku 488% in k osebnemu davku
518%. Nočem čitati vsega, ker bi bilo pre-
več. Gospoda moja! To so številke, ki spravi-
vijo ubogega Primorca do obupa.

(Konec prih.)

DOPISI.

Iz tolminskega okraja.

Podmelec. — Vi, g. župnik, ste postali
silno izgovoren. Ni je skoraj „Gorice“, kjer
bi ne izkazovali svoje zmožnosti. Vidi se na
prvi pogled, da imate zraven „obilnega truda-
polnega“ dela še vedno preveč časa za svoje
„pisateljstvo“.

„Jaz in štrajkujoči pevci smo bili krivi,
da nismo imeli lani precej časa rednega petja
v cerkvi“, tako pravite. Vprašamo pa Vas, g.
župnik, povejte nam, kateri izmed pevcev je
lani štrajkal? — Mogoče nismo imeli lani s ko-
letno rednega petja zato, ker ste opazili, da
so hoteli nekateri pevci letošnji štrajkati? —
Prosim, odgovorite! — Dalje pravite, da je
bila Vaša dolžnost skrbeti za to, da se vam
ne vrine kak zmagogoj v službo, a ste zopet
pozabili povedati, da ima naša fara največjega
klerikalnega zmagogojca. Da plačuje ta zmagogoj
vejenca v orgljanju (sedaj še iz cerkvenega
premoženja, je prcv, a videli bomo, koliko
časa. To si hočemo dobro zapomniti! — K
Vaši sreči so pevci veliko bolj pametni kot
Vi, g. župnik, sicer bi bila že cerkev davnc
brez petja. Če vam je pa res toliko in tako
žal za onih 20 kronic, ki ste jih podarili pev-
cem ob nevem letu, so voljni jih povrniti
vam, da ne bodete jim zopet očitati, da pi-
jejo za „to sveto“.

Dalje pravite: „Ljubezni liberalci ne
maram“. Vi hočete toraj, da Vas liberalci so-
vražijo. Prav! pa povedati nam morate, se li
Vaše postopanje vjema s Kristusovim naukom,
ki se glasi: „Ljubite svoje sovražnike, dobro
delajte njim, kateri Vas sovražijo, in molite
zanje“ itd. Oh! oh! uboga, uboga vera!

Tudi, kar se tiče naprednih časopisov,
vam povemo kar pod nos, da bi bila gotovo
naša prošnja na Boga poprej uslišana nego li
Vaša, kajti kar je „Soča“ pisala že iz samo
naše fare, je gola resnica v nasprotju z ne-
resnico, katero trosite Vi po „Gorici“. Z ne-
resnico ste prepričali tudi naše klerikalce, da
niso napredni časopisi taki, kot jih Vi slikate,
zato jih pa tudi oni prav radi berejo.

Vaše kľofute in Vaša trma nam kažejo
tudi Vaše dušno pastirstvo. Vidimo, da po-
znate jako slabo sv. pismo, sicer bi vedeli,
da stoji tam pisano: „Ne sodite, da ne boste
sojeni“ in še dalje: „In kedar moliš, pojdi v
svoj hram, zapri duri in moli svojega Očeta
na skrivnem, in tvoj Oče, ki na skrivnem vidi,
ti povrne“. Kako opravičite po tem nauku
svojo trmo. Če smo sli, pa ne vsi, za veliko
noč v Gorico k izpovedi, ste Vi vzrok, če ni-
mate naših velikonočnih spovednih listkov, ste
sami vzrok, ker niste hoteli po nje in če se
mimo vdeležili nekateri misijonske „sprave“,
ste zopet le Vi vzrok. Vemo pa tudi prav
dobro, da vam spovedni listki ne diše tako
prijetno, kot „štruce“ in jajca in da ste mi-
sijonsko „pravo“ oznanjali že pri predzadnjih
državnozbornih volitvah po knežkih Grapah
in to ta čas, ko ste še bili vikar v Stržiščih
in Vas ta čas naše farne ovčice še nič niso
brigale. Boj! boj! je Vaše geslo, a ne sprava!
Kolikokrat ste se izrazili, da je potreben,
veste sami najbolje. In tak klerikalni petelin-
ček nam predbaciva sedaj spravo. Ha! ha!...
Vemo tudi, da Vas Vaša blamaža, katero ste
pri nas spekli, najbolj peče, ker se brčkone
smejejo že Vaši stanovski tovariši Vaši izven-
redni sposobnosti v vodstvu dušnega pastir-
stva. Vidite, od tu izvira ves Vas žolt, kate-
rega izlivate v potrpežljive predale „Gorice“.
To, vidite, je Vaša krščanska ljubezen, o ka-
teri Vi toliko govorite a je ne pojmite.

Kakšna ljubezen do faranov se kaže v
tem, da beračite po fari takrat, ko vam nič
ne pritrče! Tudi nam povejte, kedaj je še
ubožec izstradal bogatina? Mari menite, da
ne vemo, da vdobite samo iz davkarije več
kot iznašajo vsi dohodki, z malimi izjemami,
vsakega posestnika v fari. Brčkone bi bila to
tudi mastna kost za gosp. davčnega nadzornika.
Prosim, povejte nam, koliko osebne dohod-
nine plačujete in povemo vam tudi, kakšen
postenjak ste.

Afera g. Drekonja pa je najlepša slika
onih, kateri bi se po sili radi nam in vam
za frak obesili, da bi laže v kalni vodi riba-
rili. Takim in gosp. Drekonju veljaj pregovor,

ki pravi: „Če ti far sede na sukno, odreži
jo, ter steči“; kajti čim bolj oddaljen si od
njega, tem bolje za te. Protestiramo pa javno
proti Vaši izjavi, g. župnik, iz katere se po-
vzema, da bi ga bili naprednjaki prisilili po-
dati protijzjavo, kajti to je dokazala priča
in njih drugi.

Dalje pravite, da Vas krivo natolcujemo,
preštevamo grehe duhovnikov i. t. d. Kaj de-
late pa Vi, g. župnik? — Mi smo vam že
povedali, da smo grešniki vsi, a ker Vi tega
nočete pripoznati, smo vam morali povedati,
da ste Vi in cel vaš stan tudi le ljudje in
nič več. — Razumete!? Pustite Vi osebnosti,
jih pustimo tudi mi. Da niste tako čist kot
se delate, smo vam že dokazali in vam bomo
še, ako ne molčite. Zapomnite si dobro, da
ko bi imeli mi toliko časa kot ga imate Vi in
če bi imeli še kosček Vašega jezika, bi Vas
že davno jahali tudi v javnosti, prav tako kot
doma. „Pametni odneha“, pravi neki prego-
vor. Sramujte se, da nočete biti pametnejši
od takih, ki niti srednjih sol od znotraj vi-
deli nismo. Škoda Vaših hlač, da ste jih to-
liko strgali po šolskih klopek! —

Očitati nam izbijanje zob, metanje ka-
menja in pobijanje šip. Ha! ha! Kdo se ne
smeje? — Ali so Vas Vaši flavznarji zopet
enkrat pošteno nategnili! Prav vam stoji!
Če vam je do resnice kaj mari, trudite se
do c. kr. okr. sodišča v Tolminu. Tam izveste,
da oni, ki to dela, ni daleč od tistega, kateri
prodaja v „Primorskem Listu“ žrebca, kate-
rega nima.

Tudi reklame za naše gostilne ne potre-
bujemo od vaše strani prav nobene. Skrbite,
da boste za svoj farovž delal boljše reklamo,
kajti že sedaj opazujemo, da so se ga pričeli
Vaši tovariši ogibati. V dokaz vam bodi, da
vidimo skoraj vsak dan opletati Vašo sukno
proti postaji in s postaje. Niso li hodili po-
prej tovariši k vam po svete in sedaj morate
Vi k drugim, kaj?

Da je prišel tudi g. urar v boj, je tudi
Vaša zasluga, kajti edino iz vaših ust je
prišlo, da vam je on to in to pravil. Zahva-
liti se ima torej tudi on edino le Vaši novo-
dobni krščanski ljubezni.

Če Vas kedo ne pozdravi, izživljuje ali
tudi celo „po pasje oblaja“, je zopet in le zo-
pet Vaša zasluga. Saj Vi nas, kot naprednjake,
celo v cerkvi nahurljate in mi bi Vas ne
smeli zunaj nje? Kako pa drugače? — Saj
tako učite! Oni lepi izraz v cerkvi nam za-
dostuje.

Lejte, lejte, kako ste pa, revček, zopet
nedolžen tudi glede svojega društva. „Niko-
gar nisem vabil, nikomur ne bom branil iz
njega“, pravite v „Gorici“. Dobro! Nam ni
do sedaj sicer znan še nobeden slučaj, da bi
Vi katerega osebno tirali v — ali iztirali iz
društva, a ker ljubimo resnico, vam rečemo
le toliko, da vidimo in smo videli, kako se
par vaših trabantov peha od ene do druge
gostilne po Podmelcu, da spravijo drugega ali
tretjega vaših udov k četrtemu ali petemu
„poučnemu“ vašemu predavanju.

Podmelski liberalci so pa nam naro-
čili, da vam povemo, da vaše pošiljke „su-
rovih kozlov“ ne sprejmejo, ter vam to
pošiljatev hvaležno vračajo z opazko: ko se
bo podmelski klerikalni kozel „iz.....“, bo v
fari mir.

Iz vseh vaših dopisov v „Gorici“ se
tudi povzema, da Vi veste za onega, ki je
pisal ono pismo na Logarsko. Ker smo pa
naprednjaki poštenjaki, pozivljamo Vas, da ga
izdaste. Ven z njim! Tak podlež ne zasluži
usmiljenja, če je tudi iz naših vrst. Če pa
tega ne storite, ste navadni obrekovalci pri
nas in pred Bogom.

K sklepu pa še nekaj za pouk in kra-
tek čas. To je: katehet vpraša v šoli: „Kak-
šen evangelij je bil v nedeljo v cerkvi?“ Od-
govor učenca: „Da ne smemo časnikov brati“.
— Amen! g. župnik.

V Podmelcu, na dan sv. Rešnjega telesa
1. 1908.

Podmelski naprenjaki.

Iz krmanskega okraja.

Logna šola v Nohlem je menda že pri koncu
svojega življenja; zadnjič smo poročali, da ob-
iskuje to šolo kakih 18 otrok, sedaj pa imamo
priliko javiti, da je ta šola skrajno zanemar-
jena. Poučuje se ne vsaki dan redno in še
takrat se zbere 6—8 otrok. En dan recimo
pridejo otroci, a učitelja ni, drugi dan je morda
pa nasprotno. Edini Slovenec, ki še pošilja
dve deklici v to šolo, pošilja sedaj, ko je iz-
previdel, kaj je prav, svoja otroka v Fojano

Iz ajdovskega okraja.

Rihemberg. — Ker je napravil „Primor-
ski list“ s trtami fiasko in ni mogel ne
županom na Krasu še manj pa Štreklju sko-
diti, je začel pa stari Pavlica priporočati kar
brezovko, ker drugo ne pomaga. Priporočil
bo lahko še gnojne vile in kak strup, a vse
ne bo nič pomagale in zaleglo: trte jim ne
bodo pomagale. Pač pa ostane resnica, da
Pavlica nima matičnjakov in vendar je dajal
trte ne samo v Škrbino, ampak vemo tudi,
da so njegovi mameluki in celo podžupani
prodajali vladne bilje in kolči, med tem ko
so jih drugi premočno dobili. Če želi „Prim-
list“, smo tu, da damo podatke! Potem pa
naj odlikuje starega Pavlico z brezovko ali z
zlatim križcem!...

Župnikova plača v Rihembergu sluje, je
močna; zato se za to mesto poganja vselej
obilo duhovnikov. Štrancar mora biti že kar res
v denar zakopan. V „Delavskem listu“ smo
te dni brali, da ponuja kar 2000 K socijali-
stom, če mu nekaj dokažejo. On je namreč
strašno zmešan in pozabljen človek, ne tako
pa socijalisti, ki so mu dokazali ozir. pri-
pravljeni so dokazati. Štel bo zdaj 2000 K.
Prav, saj jih ima!

Kakor znano, od zidanja novega farovža
je odstopil, zavzema se samo še za zidanje
nove cerkve, za kar ne samo on, ampak tudi
nekoji starejšini se hodijo sprehajati v Trst in
Gorico — seveda na naše stroške. Štrancar
je dal naslikati novo cerkev in je sliko obesil
pod prižnico ter je dal napraviti razglednice.
Stara cerkev pa je dal z vsemi rogovilami
podpreti, da bi se bolj verovalo temu, kar
on želi. Barval nas je, koliko bo dal cerkveni
fond in na vse načine lepšal račune. Toda
cerkveni fond je sedaj pisal, da ne da nič,
in če hoče občina imeti cerkev, naj jo sama
zida.

Stroški bodo ogromni, ljudstvo se jih
boji, zlasti se enoglasno puntajo Brje. Stara
cerkev je pa še lepa in prv trdan. Za sto
let bo zadostovala za Rihemberg, ko odpadejo
Brje, kar se gotovo zgodi. Štrancarjeve rogo-
vile naj se iz cerkve vzamejo, da ne padejo
komu na glavo, pa naj se na obok za pro-
kušnjo obesi nekoliko kvintalov težke skale,
da se prepriča vsak o trdnosti. Pavlica,
Štrancar, Maks in drugi zaslužkaželjni ljudje
naj porabijo svoje stavbno-tehniške talente kjo
drugje, kjer ne pojde na račun naših žepov.

Iz cerkljanskega okraja.

Corljijska podružnica S. P. D. priredi
društven izlet na Triglav, dne 27. t. m. —
Odhod iz Hudajužne z večernim vlakom ob
8.21 do Dovjega. K obilni udeležbi vabi
odbor.

Domače vesti.

Vprašanje c. kr. namestništva v Trstu. —
Vsled prizadevanja naših poslancev bi imeli
dobiti Kraševci najmanj 2500 K za
nakup puranov na Krasu za pokončevanje
kobilic. C. kr. poljedelsko ministerstvo je
nakazalo to svoto c. kr. namestništvu v Trstu
že 7. maja t. l. Puranov pa še ni nikjer.
Vsled te zamude so kobilice narastle in se
tako pomnožile, da so pokončale vse travnike.
Vprašamo c. kr. namestništvo, kdo naj
bo odgovoren za škodo, ki je nastala vsled
zakasnenja uvedbe puranov in „to jo plača“?

Prizadeti Kraševci.

Uravnava Soče, Tara in Idrije. — Načrti za
uravnava Soče so izdelani odslej od želez-
niškega vjadukta v Gorici od stare Sdobe;
proračun znaša K 1,630.000, — za 7 km
Soče pri Macorini pa še posebe K 1,286.000.
Privoščimo Furlanom, ako se jim izvrše ta
dela z državno pomočjo, ali zakaj ni obenem
poskrbljeno za uravnava Soče v gorah?

Hudournik Ter bi pa stal K 1,053.000
in sicer od državne meje do izliva v Sočo.

Izgotovljen je tudi že načrt za uravnava
Idrije pri Versi, proračun nam ni znan.

Vse lepo! Kaj pa Vipava, Koritnica,
Boka, Nadiža, Bača, Idrija, Hubelj, Lokavšček,
Grajšček, Vrtojba, Branica, Renč, Pavmica,
Reka in Kozbanjšček? Milijoni za Furlanijo,
za slovensko stran dežele pa kak stotak ali
tisočak za — pesek v oči!

Brezobrestna posejila. — Ministerstvo za
poljedelstvo je določilo 60% prispevka h K
25.000, katere je dovolil deželni zbor za
brezobrestna posejila vinogradnikom za ob-
novo vinogradov, katere je pokončala trna uš.

Za leto 1908. in 1909. je ukupno na-
kazano 59.760 K. Za izplačilo 40.000 K je

c. kr. namestništvo v Trstu že dobilo po-
oblastilo od c. kr. poljedelskega ministerstva.

Učiteljsko društvo za gorški okraj bo zboro-
valo v četrtek, dne 25. junija t. l. v dvo-
rani goriške „Čitalnice“ ob 9. dopoldne po
slededem vsporodu: 1. Zapisnik. 2. Skiopti-
kon, predava g. Fran Finšger, c. kr. šolski
nadzornik. 3. Slučajnosti. 4. Pevska vaja. —
K mnogobrojni udeležbi vabi uljudno
odbor.

Prizor iz Raštele. — Danes zjutraj je
prišel neki posestnik iz Rihemberga v mesto
in je šel po Raštelu. Ko pride pred trgovino
Malfatti, ga ta začne prav prijazno nago-
varjati in vabiti, naj vstopi. Kmet, ki je bil
zaveden, je pogledal napis in rekel: „Vi ste
mal fatto, ne kupim pri Vas“. To je tako
razkačilo Malfattija, da je začel zmerjati
kmeta z vsakovrstnimi psokvami. Bližnji tr-
govci po Raštelu pa so se rogali.

Ako bi vsi naši ljudje, ki pridejo v
mesto, tako delali, bi ne ostajalo trgovcem v
Raštelu drugega nego da bi se lahko celi
dan rogali in zmerjali, ker bi ne imeli dru-
gega opravila.

Prijatelj z dežele nas je opozoril, da bi
bilo umestno, da bi imeli vsi slovenski tr-
govci in obrtniki v mestu tudi slovenske na-
pise. To je važno za okoličane, da se vedo
ravnati, ker jih je dosti, ki ne ločijo domačih
trgovin. To je sedaj tem težje za onega, ki
ne pozna razmer, ko ga pred trgovino stojči
trgovec tako sladko slovensko pozdravi, do-
čim pred par tednov temu ni bilo tako.

Zamenoje časa. — Trumoma so se vstav-
ljali vozovi do pred par tedni pred zalogo
in hlapci so kleli nakladaje težke vreče, ki
so romale po celi Vipavski dolini, gospodar
si je pa mel roke ter zadovoljno štel novce.
Danes pa in že nekaj časa nem stoji pa go-
spodar na cesti, gleda gori, gleda doli, a
nikjer voznikov. Kolne in se jezi, hlapci pa
zadovoljno manejo roke.

Poročali smo, da je bil v Solkanu v pre-
tepu ranjen neki Jug ter da ga je ranil Fr.
Vuga, ki je bil aretiran. — Na to se je
oglasil pri nas mizarški pomočnik Franc Vuga,
ki izjavlja, da on ni bil aretiran; Jug je
ranjen, ali ne ve se, kdo ga je ranil.

V Tolminu so pogonili v nedeljo laške
sejmarje iz Gorice. Nobenega štanta niso
dobil, na kar so jo morali odkuriti.

V kamuelomu v Selcih pri Ronkih so našli
truplo nekega neznanega človeka. Sodijo, da
se je vrzel z višine v kamuelomom.

„Pevska in glasbena društva v Gorici“ vabi k
javnemu nastopu učencev glasbene šole v šol-
skem letu 1907.—8. dne 28. junija v dvorani
„Trgovskega doma“. Začetek ob 10. uri pred-
poldne.

I. (klavir) *) 1. Fr. Burgmüller: Etude
op. 35, št. 14, Rovar Zora I. 2. A. Dia-
beeli: Andantino, Scherzo, Dominko Marta I. 1.
3. A. Diabeeli: Sonatina op. 168, št. 3. Kra-
ševac Olga I. 1. 4. A. Diabeeli: Sonatina op.
151, št. 3. Močnik Amelija II. 1.

II. (gosli s spremljevanjem klavirja) **) 5. R. Hofmann: Melodie, Gabršček Oskar I. 1.
6. R. Jockisch: Cantinela, Gruden Franc I. 1.
7. R. Hofmann: Vortragsstück, Pirih Ant. II. 1.
8. R. Kugle: Rondolletto, Caharije Miroslav
II. 1. 9. K. Reinecke: Ensemble des Maseau-
ses, Jenko Pavla II. let. 10. R. Hofmann:
Marionetten Tanz, Pertot Avgust II. 1.

III. (klavir) *) 11. Kuhlman: Sonatina
op. 88, št. 3. Allegroburlesco, Rožanc Ana II. 1.
12. Rud. Peters: Gavotte, Božič Gabrijela III. 1.
13. Alfred Mello: Menuett, Štek Marija III. 1.
14. H. Kjerulf: Improptu, Rozman Marija III. 1.

IV. (gosli s spremljevanjem) **) 15. C.
Engltaub: Spominski list, Černota Jos. III. 1.
16. O. Köhler: Berceuse, Faininger Ernest
III. 1. 17. Markus Koch: Spominski, Erwald
Ant. IV. 1. 17. O. Köhler: Romanca, Pečenko
Silvan. IV. 1.

V. (klavir) *) 19. Fr. Burgmüller: Etude
op. 109, št. 17., Marušič Valpurga IV. 1.
20. C. H. Doning: Scherzando, Jerkič Anto-
nija V. 1. 21. Fr. Burgmüller: Etude, Štek
Friderika III. 1. 22. Meyerbeer: Krönungs-
marsch iz opere Prophet, Mozetič Ema IV. 1.
23. Mendelssohn: Odlomek iz I. koncerta,
Jerkič Helena V. 1.

VI. (gosli s spremljevanjem) **) 24. Fr.
Schubert: Sonata g mol (I. stavek), Nefat An-
ton V. 1. 25. L. v. Beethoven: Sonata F dur
(I. stavek), Birska Josip IV. 1.

*) Razred E. Komeln.

**) Razred J. Michla.

Veselica moške in ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Gorici je prenešana na dan 5. julija, na narodni praznik sv. Cirila in Metoda.

Kaj je z državno podporo 140.000 K ali vrhunec vseh škandalov. — Kakor je znano, je lani vlada po prizadevanju državnega poslanca Alojzija Štrekelja dovolila podporo 140.000 K za kraje, ki so bili prizadeti po suši. To podporo je potegnil deželni odbor, da si nabavi potrebno množino sena in porazdeli podporo med prizadete. Kras, ki je v naši deželi najbolj trpel po suši, do danes ni dobil od te podpore niti vinarja še. Ker pa so se svojčas Furlani hvalili, da so dobili sena v izobilju popolnoma zastoj, dočim so Kraševci, kolikor jih je sploh bilo tako srečnih, da so seno dobili, morali isto plačati po 8 K 50 v za meterski stot, bi se glede na znano Pajerjevo gospodarjenje v kmetijski družbi, kakor tudi glede na dogodke zadnjih šestih let v deželnem zboru in odboru zamoglo skleniti, da je naš veleslavni deželni odbor pred očmi in s privoljenjem deželnih odbornikov Berbuča in Klančiča državno podporo porabil za to, da je Furlanom vse seno daroval, dočim je bilo slovensko prebivalstvo za vso podporo opeharjeno. Zdi se nam tak škandal skoro nemogoč v pravni državi, a kakor se je že zadnje čase gospodarilo v naši deželi na škodo slovenskega prebivalstva ob popolnem molku onih, ki bi radi sedaj učili naše sedanje poslance, kako se dela za kmeta, je tudi kaj takega mogoče. Vsa znamenja kažejo na to: Že natančno, kako so gospodje pri deželnem odboru seno razdelili, je vsa obojajna vreden, ker se niso prav nič informirali o večji ali manjši potrebi, tako da v slovenskem delu dežele in zlasti na Krasu, kdor ni imel denarja, da bi bil lahko po gori omenjeni ceni kupil seno, sploh sena ni dobil. V Brkinih n. pr. revnejši prebivalci svoji živini po več mesecev niso mogli dati krme; tako da je živina naravnost glad trpela in seveda močno izgubila na vrednosti ter tuintam tudi poginila. Državne podpore pa ni bilo od nikjer in je tudi še danes ni. Ze to samo na sebi je škandal. Ako pa je domnevanje Kraševcev, da je šla vsa podpora v Furlanijo, pravo, je to škandal vseh škandalov. Vprašamo v sled tega: Kaj je z državno podporo 140.000 K, na koje naše kmetijske prebivalstvo, ki se nahaja v skrajni bedi, že tako dolgo, a zaman čaka?! Prijatelj kmeta v deželnem odboru, ki veste, kako se dela za kmeta, dajte nam odgovor!

Več Kraševcev.

Narodna veselica na Križah v nedeljo dne 28. t. m. udeležiti se, kakor že objavljeno, tudi telovadno društvo „Sokol“ iz Gorice. Pozivljamo brate Sokole, da se v kar največjem številu udeležite tega izleta ter na okrožnici, ki jo prinese jutri sluga, določno izjavijo, ali se izleta udeležite ali ne, da zamoremo pravočasno preskrbeti vozove.

Vabimo pa tudi p. n. občinstvo, da poleti v ta prijazen kraj. Vozove preskrbi „Sokol“. Kedor bi se hotel udeležiti tega izleta, naj naznani to br. tajuju Jakše-ča v Trgovskem domu najkasneje do petka popolnoma.

Voz sem in tja stane za osebo K 2.—. Odhod ob 1. uri popoldne izpred kavarne „Central“.

Odbor.

Učba slike za rudarstvo. — V letošnjih počitnicah sem mislil posnemati domače slike, ki jih je treba za rudarstvo; zadržujejo pa me druge risbe in nekateri kraji so oddaljeni od Maribora. Zato se obracam k ljubiteljem svetlopijsja, da mi pošljejo naslednje posnetke in sicer v mali obliki, k večjemu 9x12 cm: Pokrajina v porfirju (razgaljen), Polšnar, Kokra, Lehnjaki, Okroglo pri Kranju (zadnji del); aparat mora biti povsem vodovoden. Labeje (grušč) z gorovjem, iz Julijskih ali Savinjskih Alp. Tesni, Vintgar pri Bledu. Podi iz Savinjskih Alp. Iгла pri Svolčavi ali skalnate piramide v Dolzanovi tesotki. Izdrto obrežje, Dalmacija. Položno obrežje, Gradeška okolica. Triglavski lednik. Dolina na Krasu. Prelomnica ob Trnovskem Lesu, posneto iz Gorice. Kaka nova jama s kapniki. Značilna groblja ali kaka opraskana skala iz ledniške dobe. Razen teh sprejemam z veseljem še druge svetlopije, ki so značilni za kak geološki pojav; prav rad jih vložim v knjigo, ako se ujemajo z besedilom. Nepriplepljeni posnetki (najbolje na aristopapirju)

naj se pošiljajo na naslov: Prof. dr. L. Poljanec, Maribor.

Tatvina. — V noči na nedeljo so pokradli neznan tatovi iz trgovine Pagnacco na Tekaljšču Fr. Jos. 120 kg šalama, dva pršuta, 15 butelj vina. Škode je okoli 500 K. — V noči na ponedeljek pa so kradli neznan tatovi v hotelu „Tirolerhof“. Pobrli so okoli 80 K denarja, uro (srebrno z verižico), potem 100 cigaret „Memphis“ in „Damen“ ter nekaj cigar. Spili so še 3 buteljke vina, potem pa odšli.

V Trzinu je velik požar uničil hiše, gospodarska posopja in drugo, last dr. Cortanija in kontese Cassis-Faraone. Škode je baje 100.000 K.

Na 10 mesecev je bil obsojen 56-letni A. Zanutel iz Beljana, ki je bil obtožen posilstva na neki slaboumni 13-letni deklici.

Fantje v Škrlatni priredijo dne 28. t. m. ples.

Z bickija je padel neki 26-letni agent blizu Črnič. Padel je tako nesrečno, da ni mogel vstati. Pripeljali so ga z vozom v goriško bolnišnico.

Izobilje — najdeno. — Neka Brika je izgubila v nedeljo zjutraj svojo narodno zaveznost. Kdor jo najde, naj ji jo takoj vrne. — Našla se je pretekli teden prava pot do boljše bodočnosti goriških Slovencev.

Na prodaj je leski pos star 8 mesecev, velike pasme. Natančneje se izve pri g. Andr. Fajtu, pekovskemu mojstru v Gorici, Tekaljšču Frana Josipa 2.

Kupite vžgalice družbe sv. Cirila in Metoda — To je še toliko večja dolžnost, odkar so pristrasili klerikalci na dan s svojimi „kato-litskimi“ vžgalicami, katerih dobiček ne pojde res za obmejne Slovence, ampak v klerikalne namene. Te vžgalice so narejene nalašč za to, da bi se škodovala družbi sv. Cirila in Metoda. Družba pa ne sme trpeti škode, zato kupujmo vžgalice družbe sv. Cirila in Metoda ter ogibajmo se vžgalic klerikalne stranke, v politične namene pripravljenih. Naznanite nam imena onih, ki bi se drznili prodajati klerikalne protislovenske vžgalice!

Zveza narodnih društev.

Velika narodna veselica na Križah v zapadnih Brdih se bo vršila v nedeljo 28. t. m. s delovanjem pevskih in bralnih društev iz Višnjavice iz Hruševlja, kakor tudi sokolskih društev iz Gorice, Solkana in Prvačine. Začetek ob 4 uri pop. Vspored: 1. A. Nedred „Lovska pesen“, poje pevski zbor iz Višnjavice, 2. L. Lidova: Vozle rečki, vozle mostu, poje pevs. dr. iz Hruševlja, 3. N. Štoka: Trije točki. Po veselici telovadba in ples. Pri veselici in plesu svira sokolska godba iz Prvačine. Zvečer umetni ognji. Čisti dobiček je namenjen novi krminski soli.

Veselica v Pevmi. — Zadnje nedelje se je vršila veselica bralnega in pevskega društva „Naš prapor“ v Pevmi. Ta veselica je privabila mnogo ljudi na veselilni prostor in narvoče občinstvo je bilo popolnoma zadovoljno. Uspeh pa naj bodi in navdušuje domače društvo, da goji naprej naše lepo petje in njegov pevski zbor bodi v ponos Pevmi.

Veselica „Slov. bralnega in pevskega društva v Gorici“ se bo vršila v nedeljo, dne 28. t. m. ne kakor prvotno naznanjeno na dan sv. Petra in Pavla. Velik, solnčnat vrt privabi gotovo tudi letos mnogo občinstva k veselici, da se tam pozabava med svojimi. — Na vspredu bo petje, godba, polževa dirka, narodna pošta, ples in umetni ognji po telegrafu.

Dosedaj so se priglasila sledeča društva in sicer nekatera sodelujejo druga pa se udeležijo veselice korporativno: Pevsko-izobraževalno društvo iz St. Petra, Bralno in pevsko društvo iz St. Andreja, Pevsko in tamburaško društvo iz Podgore, Bralno in pevsko društvo „Naš prapor“ v Pevmi, kolesarsko društvo „Gorica“ iz Gorice in tamburaško-pevsko društvo Svoboda iz Renč. — Dolžnost vsakega Slovenca je, da podpira domača narodna društva in jim pripomore do sijajnega uspeha.

V slučaju slabega vremena se veselica odnese na jesen.

Bralno in pevske društvo „Napredok“ v Gor. Vrtojbi priredi svojo veselico dne 29. t. m. na dan Sv. Petra in Pavla, ne pa dne 28., kakor je bilo zadnjč pomotoma naznanjeno. Vspored, ki ga objavimo pravočasno, je zanimiv, pod spretnim vodstvom gosp. pevovodja bode nastopil domači mešan zbor z izbranimi pesnimi iz trodejanka „Cigani“ bo vzbujala obilo smeha. Torej rodoljubi vsi v Gor. Vr-

tojbo, pokažite, da razumete naše geslo. Posebno apeliramo na goriško meštansvo, ki ima priliko odtegniti se mestnemu prahu, ki ga povzroči baš ta dan gneča na Travniku in prihiteti s tramvajem ali peš v Gor. Vrtojbo.

Veselica v Opatjensku. — Pevsko in bralno društvo „Kras“ v Opatjensku priredi dne 21. julija svojo veselico. Vspored se pravočasno naznani.

Veselica na Vogerskem. — Dne 12. julija bo veselica bralnega in pevskega društva „Lijak“ na Vogerskem.

Iz Kanala. (Veselica.) — Razburkano in viharo je bilo morje, po katerem je plaval čoln — naša veselica. Vseposvodi so štrlele in prežale pogubonosne morske čeri; tudi bliski so že svigali in strele udarjale. In tedaj, ko je bila nevarnost, ko je bila sila največja, tedaj je zapustil to nesrečno barko še njen kapitan! Mogoče, ker je obupal nad njeno usodo?!

No, podvival se je in stopil na njegovo mesto vril in vtrajni podkapitan; oči vseh so zazarele novega upa in veslali so se s podvojeno močjo in vneto vpril ob svoja vesla ter rošili pretekih nevarnosti svojo barko, da je slednjč 21. t. m. vendar srečno dospela v varen pristan. Dovišen je. Veselica je vspela z nepričakovano dobrim vspohom. Kapitan-namestalnik in njegovi veslači dobili so za svoj trud in požrtvovalnost sijajno zadoščenje! Petje je bilo kolikor se tče preciznosti in ubranosti, toliko glede čustvenosti in prednahaanja naravnost izborna.

V tem oziru stekel si je največ zaslug naš požrtvovalni in junaki kapitan-namestalnik g. Fran Vuga, ki je v kritičnem času prevzel in vodil petje, ter tako preprečil, da ni šla veselica „a pivo“.

Pohvalno je treba omeniti seveda tudi veslačev in sicer predvsem gospic pevkinj, kojih nekatere so s svojimi glasovi kar briljirale, in gospodov pevcev, ki so jim bili vrdni spremljevalci. Kakor petje, obnesla se je povsem tudi igra „To sem bil jaz“, ki je precej zamotana in mestoma zelo težko izvedljiva, pod spretnim vodstvom g. Žerjale. G. igralke in igralci so uprav tekmovali med seboj, a največji rekord po splošnem mnenju je dosegla gospica Lizika Ivančičeva, ki je naravnost vstvarjena za gledališče.

Konečno ne smemo opustiti, da ne bi napravili svojega poklona gospodom pevcom goriškega „Pevskega in glasbenega društva“, ki so prihiteli in pripomogli, da je veselica tako sijajno vspela. Bilo jih je le sedem, toda le ti pravi pevci-mojstri! Posebno pozornost in občudovanje so vzbudili gromki mogočni drugi bas, bariton in tenor prvi. Teh gospodov se ne upamo ocenjevati! Goriško „Pevsko in glasbeno društvo“ je z vsac pravico lahko ponosno nanje!

Opozarjamo na koncert pri „Jelenu“, ki se vrši jutri zvečer ob 8'.

Trgovska-obrtna in gospodarstva vesti.

Izletni laški trgovci s krompirjem so najoli agente, ki imajo nalogo, pokupiti od našega kmeta krompir pod pogoji, katere jim stavijo naprej ter ob jednem dajo tudi nekaj denarja na roko, da bi bila kupcija gotova. Opozarjamo kmete, da naj bodo previdni, ker krompir ima in bo imel to leto brez dvoma dobro ceno, ker ga je povsod zelo malo.

Znižanje vozne cene na progi Grabevo-St. Lucija-Yelmin. — Veljavno s 1. avgustom t. l. znižala se vozna cena za osebe vlake v relaciji Grabevo-St. Lucija-Yelmin v II. razredu na K 0 80, v III. razredu na K 0 40.

Konjski semenj. — V Devinu bo jutri 24. t. m. starodavni znameniti konjski semenj.

Politični pregled.

Poslanska zbornica. — Včeraj je govoril v poslanski zbornici dr. Maras, ki je pripovedoval, da se godi slabo Lahom v Primorju. Zahteval je laško vseučilišče v Trstu, laško paralelke na gimnaziju v Gorici, protestiral je proti premeščenju slov. učiteljskega iz Koprā v Gorico, zahteval, da se razdeli žensko učiteljske v Gorici, izdela naj se železnica Gorica-Cervinjan; protestoval je proti pohodom narodnih nasprotnikov na Goriško, Istro in Tretinsko itd. (Z govorom se bomo še vabili.)

Štiri Halljanski ministar-stopar Nasij je v Trapani zopet izvoljen za poslanca. Dobil je 2890 glasov, nasprotnik 104.

Razne vesti.

„Pri dobrom pastirju“ v Trstu. — V zavodu za služkinje pod takim naslovom v Trstu so se godile lepe reči. Predstojnica je tepla in mutila deklet, da je grdo, zraven tega pa so se uganjale reči, katerih ne moremo tu povedati. Bavi se z njimi sodnja. Prednica je povedala, da stoji zavod pod zaščito škofa Nagla.

Dijaki študirajo na vseučiliščih je končan.

Ženske za volilno pravico. — Okoli 30.000 žensk je demonstriralo v Hydeparku v Londonu v nedeljo za žensko volilno pravico.

V Sebninu na Dunaju se nahaja v steklenem cvetličnjaku drevo, kakoršnega se ne najde na svetu. Pred davnimi leti je bilo prenešeno to drevesce iz Kaplanda, vdomačilo se je ta popolnoma in ostalo edino, ker vsa druga enaka drevesa v Kaplandu je uničila kultura. Botaniško ime tega drevesa je *Forkea capensis*.

Slovenska Matica v Ljubljani. — V seji 17. t. m. je bilo z vsklikom voljeno Josedanje predsedništvo: dr. Fr. Ilesič predsednikom, ravnatelj P. Grasselli prvim in kand. Iv. Sušnik drugim podpredsednikom, vladni svetnik dr. Fr. Detela blagajnikom, ravnat. dr. C. Požar in dož. svetn. dr. Fr. Zbanič ključarjema. V knjižni odsek se na novo izvolijo odborniki Maselj, dr. Mohorič in Schwentner, v gospodarski pa Schwentner in Škrbine.

Veslovanski dijaški shod. — Vestil, da se veslovanski shod, ki ga je pripravil „Svaz československega študentstva“, ne vrši, niso latinite. Shod se vrši gotovo, in sicer v prej določenem času, to je od 24.—30. rožnika. Mislijo se je pač, da bi se odgodil ta shod na prihodnje leto; ker pa so se priglasili že tovariši-dijaki iz Ruske, Ukrajine, Poljske, Nemške, iz Pariza, Curila in drugih vseučilišč, na katerih študirajo slovanski dijaki, da so nekateri že na potu v Prago, prišel je pripravljalni odbor do prepričanja, da se shod mora vršiti. Prosimo torej vaa tovariška napredna društva, da se ne ozirajo na zadnje vesti o shodu in se priglaso že sedaj.

Eventualne priglasbe in informacije je javiti na pripravljalni odbor veslovanskega dijaškega shoda v Pragi II. Salmovska ul. 9.

Pevčan rekrutni kontingent dozelne brambe. — Po zakoneki prodlogi, ki jo je vsprejel vojni odsok, se rekrutni kontingent dozelne brambe povlaa za 4920 mož in sicer odpade na Niže Avstrijsko 389 mož, Gorenje Avstrijsko 264, Solnograško 29, Štajersko 242, Koroško 75, Kranjsko 109, Primorsko 131, Tirolsko in Predarelsko 180, Češko 1308, Moravsko 507, Šlezijo 132, Galicijo 111 mož. Nasprotno bo od vojaških vaj v 11. in 12. službenem letu oproščenih na Niže Avstrijskem 3288 mož, Gorenjem Avstrijskem 2613, Solnograškem 498, Štajerskem 2054, Koroškem 642, Kranjskem 927, Primorskem 1120, Tirolskem in Predarelskem 3058, Češkom 11.781, Moravskem 4287, Šlezjskem 1109, v Galiciji 12.017, Bukovini 1113, Dalmaciji 985 mož. Skupno 45.491 mož.

Ferdo Šekli,
strugarski mojster na ŽAGI
izdeluje krogle iz najboljšega
gabrovega lesu, kakor tudi
lignum sanetum krogle za keglan-
je in kroglanje različne de-
belosti. — Priporoča se slav-
nemu občinstvu za mnogobrojna
naročila ter obljublja solidno
postrežbo
po jako zmernih cenah.

Anton Jerkič

edini odlikovani fotografski zavod za mo-
derno fotografovanje in slikarstvo
Gorica, Gosposka ul. 7

elektrofotografski

ZAVOD

Trst, Via delle Poste 10, I. nadstr.

Posnemanje izključno pri čarobni električni
razsvetljavi s pomočjo svetilke „Jupiter“ do
9. ure zvečer. Svetovna novost.

Poskusite, potem sodite!

Pivo najboljše vrste

pa vendar po zmernih cenah prodaja v sodcih in steklenicah

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg.

Zaloga v Gorici

Riva Koren ob potoku št. 8-10 v dvorišču nasproti Bolaffio-vi zalogi vina.

Jakob Jeras, zastopnik.

Denar prihrani, kdor kupi izdelovljeno pohištvo pri

Ant. Breščak-u

v Gorici,
v Gosposki ulici št. 14
(v lastni hiši)

kateri ima v zalogi najbogatejšo
izbero pohištva vseh slogov za
vsak stan, priprostega in naj-
sinejega izdelka.

Daje tudi na obroke.
Lastna delavnica
za tapcirano pohištvo.
Cene brez konkurence.

Različno pohištvo iz železa,
podohe na šipe in platno, ogleđala,
zima in platno.

Josip Rovani

komisijsko & agencijsko podjetje v Gorici

Stolni trg št. 9.

Priporoča slavn. občinstvu in trgovcem iz mesta in dežele svojo zalogo izbornih mlevskih izdelkov W. Jochmann-ovega valjčnega mlina iz Ajdovščine. Zastopstvo in zalogo slovečih ilirskih testenin iz «Prve kranjske tvornice Žnidaršič & Valenčič v Ilirski Bistrici».

Zalogo umetnega in naravnega ledu na debelo in drobno.

Pri tej priliki uljudno opozarja slavn. občinstvo da posluje tudi v zavarovalni stroki in zastopa prvovrstne zavarovalne zavode:

„Prvo češko na življenje iz Prage“, „Croatica“ iz Zagreba proti požaru, „Elementar“ iz Dunaja zoper nezgode.

Blago pošilja se franko vse železniške postaje. Ceniki in pojasnila brezplačno. Cene in tarife vseskozi konkurenčni. Postrežba v vsakem obziru solidna in točna.

Cenj. dame in gospodje -- pozor!

Imate e šivalni stroj? Ako ga nimate, omislite si najnovejšo marko »Original-Viktoria« in najboljšega izdelka.

Po dolgoletnih skušnjah sva se prepričala da ostane »Original« le najboljši.

Original-Viktoria stroji delajo še po 15-letni uporabi brezšumno.

Original-Viktoria stroji so neprekosljivi za domačo rabo in obrtne namene.

Original-Viktoria stroji so najpriljubljenejši za umetno vezenje (rekamiranje). Tvrđka stavi na razpolago strankam učiteljico, ki poučuje brezplačno.

Original-Viktoria stroji so najboljši izdelki vseh dosedaj obstoječih tovarov.

Za vsak stroj jamčiva 10 let. Nikdo naj ne zamudi prilike ogledat si pred nakupom »Original-Viktoria« stroje.

Edina zaloga »Original-Viktoria« strojev in drugih šivalnih strojev, dvokoles »Puch«, oročka, munticje in vseh lovskih priprav pri tvrđki

KERŠEVANI-&ČUK - GORICA

Stolni trg št. 9 (Piazza Duomo)

Lastna delavnica in popravilnica RIVA CASTELLO št. 4.

Vrtnar

se sprejme v grajščini blizu Gorice. Nastop takoj. Neozelenjeni prosilci, ki se razumejo na gojitev zelenjave naj pošljejo svoje ponudbe s zahtevo plače na naslov: „Poštni predal št. 15. Gorica, glavna pošta.“

Prodaja se 2 hektolitra

garantirano

pristnega cividina

izvrstna pijača za poletni čas.

Cena po dogovoru.

Natančneje se izve pri Ant. Gabrijelčiču, veleposestniku

Ložice 105 p. Plave.

2 dobra krojaška

pomočnika

sprejme takoj

krojaški mojster

Jož. Munih - Podbrdo.

Plača dobra.

Slovenci, kupujte užigalice v korist

družbi sv. Cirila in Metoda!

CHRISTOFLE & Co. Namizno orodje in posodje vseh vrst.

Priznana težko posrebrnjeno najlepše forme.

Kompletne kasete namiznega orodja, posodja za omako, kavo, čaj, namizni podstavki, umetni izdelki.

Jedino nadomestilo pravega srebra.

Posebni izdelki za hotela, restavracije in kavarne, kakor tudi pensijone gospodinjstvo itd.

G. kr.

Christofle & Co. Dunaj I. Operaring 5 (Heinrichshof).

dvorni založniki

Ilustrovan cenik na zahtevanje. — V vseh mestih zastopano po prekupcih. — Kot jamstvo svoje izvirnosti imajo naši izdelki svojo tovarniško znamko in ime Christofle.

Mestni dekliški licej v Ljubljani.

Vpisovanje v I. razred liceja bode dne 6. julija od 9.—12. ure dopoldne. Deklice, ki se dajo vpisati v licej, se morajo oglašiti v spremstvu roditeljev ali njih namestnikov s krstnim listom in z zadnjim šolskim pričevalom. Pri vpisovanju se plača 4 K sprejemnine in 4 K prispevka za učila, skupaj 8 K.

Za sprejem se zahteva:

- da dopolnijo še tekom leta 1908. deseto leto starosti.
- da napravijo sprejemni izpit. Ta izpit se vrši po določenih, ki veljajo za srednješolske učence slovenskih vspešnic; zanj se zahteva toliko znanja, kolikor se ga pridobi v prvih štirih šolskih letih.

Sprejemni izpit bode dne 7. julija

in sicer pismeni ob 8. uri zjutraj, ustni ob 3. uri popoldne.

Natančnejša pojasnila v zavodu v priložju na črni tabli ali pri ravnateljstvu.

Ravnateljstvo.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadstr.) — Telefon št. 79.

Račun poštna hranilnice šte. 837.315.

V skupni seji načelstva in nadzorstva z dne 5. decembra 1907. se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 %. Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Posojila se dajejo zadrugnikom na vknjižbe po 6 %, na varščino ali zastave in na menjice po 6 1/2 %; za čas denarne draginje 1/2 % višje.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1907. s 6 %.

Stanje 31. dec. 1907.: Zadrugnikov 1867 z deleži v znesku 99.684 kron. — Hranilne vloge: 1.706.550-77. Posojila: 1.699.186-77. — Reservni zaklad: 85.954-35. — Vrednost hiš: 112.928-—